

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Sanctuario Lavretano Almæ Virginis Domo Relatio

Bartoli, Baldassare

Macerata, 1675

Cap. XVI. Alma Domus Lauretana linguistico lapide conuestita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64934)

*Alma Domus Lauretana ligu-
stico lapide conuestita.*

Cap. XVI.

INter Romanos Pontifices, qui-
bus exornandæ Lauretanæ Do-
mus amor, & studium fuit.
Iulius II. nemini secundus singularem
animi sui deuotionem erga Beatissi-
mam Virginem regali propemodum
magnificencia testatus est. Siqui-
dem nulli sumptui parcens, Iugusticos
lapides ad eam vndequaque conte-
gendam, sedulo vehi mandauit, ac
dum decreti sui executionem vrget,
ex hac mortali vita migravit.

Quocirca Leo X. pari ardore opus
captum profecutus est, quod post-
modum Clemens VII. perfecit, &
coronauit, de quo Tursellinus hæc
habet. *Mirabile nimirum, & egre-
gium cum noua hæc operum magnifi-
centia, quicquam adhuc in pari mole
adequare non potuit. Tam artificio-
sè hæc edificij moles coniuncta,
connexa, & tam affabrè exculta
fuit, vt pœnè saxa videantur ani-*

I 4 mata,

mata, quod autem in hoc opere recensetur, & videtur admirabile, ut sacri parietes velut indignati profanorum lapidum tactum, adiectum ornamentum à se recedere Diuina virtute impetrauerint, adeo ut inter utrosque peruius sit palmarij spatij aditus.

Quatuor patent latera, & pro intercolumnis marmoreæ stant tabulæ Sacris Imaginibus excultæ cum loculamentis interiectis ordine bipartito pro simulacris. In superiori parte marmoreis egregia efformatis arte Sibyllarum, qui de Christo Prophe-tauerunt, & in inferiori Prophetarum qui insuper scripserunt.

In facie Occidentali, qua patet fenestra, & erigitur Annunciationis Ara se se in conspectum affert Deiparæ Imago ab Angelo salutatæ. Inferius hinc inde minores sunt tabulæ, in quarum vna inest Beatissima Virgo ad Elisabeth, in altera cum Iosepho Betheelemi se recensente.

Dextero in angulo extat Sibylla Libica, quæ fuit Ægyptiaca, & Prophetæ Jeremias, qui scripsit librum

vnum,

vnu
fus
rep
Per

Vir
hic

tis
nec
inte
den

but
& f

Tro
phe

byl
Pro

Ch
ade

the
Pro

unum, ac Trenos, interni animi sensus, doloris, & gemitus ad vivum repræsentans. Alio in angulo Sibylla Persica, & Propheta Ezechias.

In Pariete Septentrionali.

Duæ insunt tabulæ cum enata Virgine, & Iosepho desponsata, hic singularis ingenij ludrica Infantis concertatio subiecta est oculis, nec non effigies pueruli vagientis inter vlnas Parentis, lepide subridentis.

Dextero in angulo Sibylla Tiburtina ex Tybure Ciuitate Italix, & Propheta Amos.

In alio Sibylla Helespontica, in Troiano agro nata Græca, & Propheta Tobias.

In intermediis loculamentis Sibylla Phrygiæ Anciræ vaticinata, & Propheta Daniel.

In Pariete Meridionali.

Duæ itidem tabulæ, in altera Christus natus, in altera Magorum adoratio conspicitur.

Dextero in angulo Sibylla Erythrea, ante excidium Troiæ, ac Propheta Zaccharias.

In alio Sibylla Delphica, quæ pa-
riter vixit ante excidium Troiæ, &
Propheta Malachias.

In intermedijs loculamentis Sibyl-
la Cumea filia Berosi Historici Chal-
dæis in Cuman Ciuitate Italiæ in Cæ-
pania habitauit, & David Rex palu-
damento amictus cum obruncato
Gigantis capite, ac inflicto vulnere,
quæ omnia tam affabrè sunt excul-
pta, vt lapide in ipso vera mortis
imago cerni videatur, qui Psalterium
composuit.

In Pariete ad Orientem.

Apparet in tabula superiori Dei-
pare transitus cum Apostolis illacry-
mantibus.

In inferiori Sanctæ Domus Trans-
lationes, vbi admirabilis est Imago
Villici, Asellum onerarium suc-
cusantem sibilo mirificè retardan-
tis.

Dextero in angulo Sybilla Samia
ex Insula Græciæ Samo, Propheta
Moises, qui libros quinque compo-
suit, & librum Iob.

In alio Sibylla Cumana in Pro-
vincia Ioniæ Græciæ, & Prophe-

ta Balahamus intonso supercilio,
velut ita percitus, egregiè expres-
sus.

Hæc moles multo ære, multo-
que sudore extracta, quantum in-
tensis oculis aspicere est, inge-
niosissimum habet delineamentum,
in quo vndecim præstantes elabo-
rauerunt Statuarij, nimirum An-
dreas Sansouinus, Franciscus San-
gallus, Raphael de Monte Lupo,
Dominicus Lamia, Nicolaus de
Periculis, Baccius Bandinellus,
Musca Florentinus, Ioannes à Por-
ta, Thomas frater Germanus, Hie-
ronymus Lambardus, & Aurelius
frater.

Duo pariter Architecti, ac tres
Sculptores.

Placuit hic Epigraphem inserere,
quæ Almae Domus historiam conti-
net paucis verbis restrictam, &
ad æternum tam prodigiosi euen-
tus monumentum in marmore in-
cisam ad latus Orientale sub tabu-
la, in qua sunt excultæ transla-
tiones.

Christiane Hospes, qui pietatis,

votiq; causa hic aduenisti, Sacram
 Lauretanam Adem vides diuinis
 Mysterijs, & miraculorum gloria
 toto Orbe terrarum venerabilem. Hic
 Sanctissima Dei Genitrix Maria in
 lucem edita. Hic ab Angelo Salutata.
 Hic aeternū Dei Verbum Caro factū est.
 Hanc Angeli primū ē Palestina in Illy-
 ricum aduexere ad Tersactum Oppidū
 anno salutis M. CC. XCI. Nicolaus IV.
 Sum. Pon. triennio post initio Ponti-
 ficatus Bonifacij VIII. in Picenū tras-
 lata prope Recinetam Urbem in huius
 collis nemore eadem Angelorum ope-
 ra collocata, vbi loco intra anni spa-
 tium ter commutato; hic postremo se-
 dem Diuinitus fixit anno ad hinc CCC.
 Ex eo tempore tantę stupendę rei
 nouitate vicinis Populis in admirationē
 commotis, tum deinceps miraculorū
 fama, longe, lateq; propagata Sancta
 hæc Domus magnam apud omnes gen-
 tes venerationem habuit, cuius parie-
 tes nullis fundamentis subnixi post
 tot seculorum etates integri, stabilesq;
 permanent.

Clemens Papa VII. illam marmoreo
 ornata circumquaque conuestiuit an-

no.
Po.
de
de
ton
Car
ste
uit
2
et
ven
à d
cat
et
P.
à R
diu
tit
IV.
beis
bitu
inst
Princ
Cæsa
& de
Presl

no Domini M. D. XXV. Clemens VIII.
Pontifex Maximus breuem admiran-
de traslationis historiam in hoc lapi-
de inscribi iussit anno M. D. XCV. An-
tonius Maria Gallus S. R. E. Presbyter
Cardinalis, & Episcopus Auximi San-
ctę Domus Protector faciendum cura-
uit.

Tu pie hospes Reginam Angelorum,
& Matrem gratiarum hic religiose
venerare, vt eius meritis, ac precibus
adulcissimo Filio vite auctore, & pec-
catorum veniam, & corporis salutem,
& gaudia eternam consequaris,

Pavimentum Sanctę Domus primo
a Recinetensibus structum fuit, ac a
diuturna Populi frequentia ferę at-
ritum albo lapide stratum a Xisto
IV. Pontifice Maximo; deinceps ru-
beis, albiq; lapidibus vna cum am-
bitu exteriori vsq; ad gradus extenso
instauratum ere Marię Annę Bavarie
Principissę Saurie, Archiducis Vxoris,
Cęsarisque Ferdinandi II. Matris, &
& demum iam nuper a pio in Deum
Presbytero.